

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ
СЕМЕЙ ҚАЛАЛЫҚ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ»
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ
Заңды тұлғаға (филиал мен өкілдікке)
мемлекеттік (өсеттік) қайта тіркеу

2020 ж. «10» 01 жүргізілді
БСН 881040003146
1999 «08» 10
Алғашқы тіркелген күні
ӘМТН 1998 - 1917 - 27 - ММ

«Шығыс Қазақстан облысының
мемлекеттік сатып алу және
коммуналдық меншік басқармасы»
ММ 2019 жылғы «19» 12. 2019
№ 7-790 бұйрығымен бекітілді

**Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасының
«№ 5 арнайы мектеп-интернаты»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Шығыс Қазақстан облыстық білім басқармасының «№ 5 арнайы мектеп-интернаты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі- Мекеме) ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқыту мен тәрбиелеу функцияларын жүзеге асыру үшін ұйымдық-құқықтық нысанында құрылған, заңды тұлға мәртебесіне ие коммерциялық емес мекеме болып табылады.
2. Мемлекеттік мекеменің түрі: коммуналдық.
3. Мекеме «Балалар үйі мен естімейтін, сөйлемейтін балаларға арналған мектеп ұйымдастыру туралы» Шығыс Қазақстан облыстық атқару комитеті президиумының 1937 жылғы 29 қыркүйектегі № 1163 қаулысымен құрылды. «Білім беру ұйымдарын қайта атау туралы» Шығыс Қазақстан облысы әкімдігінің 2019 жылғы 6 қыркүйектегі № 310 қаулысымен қайта аталды.
4. Мекеменің құрылтайшысы Шығыс Қазақстан облысының әкімдігі (бұдан әрі – Жергілікті атқарушы орган) болып табылады.
5. Тиісті саланың уәкілетті органы «Шығыс Қазақстан облысының білім басқармасы» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Тиісті саланың уәкілетті органы) болып табылады.
6. Мекеменің мүлкіне қатысты құқық субъектісінің функцияларын жүзеге асыратын орган «Шығыс Қазақстан облысының мемлекеттік сатып алу және коммуналдық меншік басқармасы» мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган) болып табылады.
7. Мекеменің атауы: Шығыс Қазақстан облысы білім басқармасының «№ 5 арнайы мектеп-интернаты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.
8. Мекеменің орналасқан жері: 071412, Қазақстан Республикасы, Шығыс Қазақстан облысы, Семей қаласы, Физкультурная көшесі, 6.

2-тарау. Мекеменің заңды мәртебесі

9. Мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес теңгерімі, банкте шоттары, бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және Мекеменің атауы жазылған мөрі болады.

10. Мекеме Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

11. Мекеме өз міндеттемелері бойынша өзінің иелігіндегі ақшамен жауап береді. Мекемеде ақша жеткіліксіз болған жағдайда оның міндеттемелері бойынша Жергілікті атқарушы орган тиісті бюджет қаражатымен субсидиарлық жауапты болады.

12. Мекеменің азаматтық-құқықтық мәмілелері, олардың Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Шығыс Қазақстан облысы бойынша аумақтық қазынашылық бөлімшесінде міндетті тіркелгеннен кейін, күшіне енеді.

3-тарау. Мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

13. Мекеме қызметінің мәні – білім беру саласындағы оқу-тәрбие қызметі, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды түзете-дамыта оқыту және тәрбиелеу болып табылады.

14. Мекеме қызметінің мақсаты есту қабілеті бұзылған (естімейтін), жалпы сөйлеу қызметі дамымаған I-II дәрежелі, соның ішінде алалия, афазия, дизартрия (анартрия), ринолалия, ринофония, тұтығудың ауыр дәрежесімен, жазбаша сөйлеу бұзылуының ауыр дәрежесі бар (агрофия, дисграфия, алексия, дислексия) балаларды олардың сөйлеу тілін қатынас пен ойлау құралы ретінде қалыптастырумен тығыз байланыста өз бетімен өмір сүруге бейімдеу және қоғамға кіріктіру үшін оқыту, тәрбиелеу және түзетуді жүзеге асыру болып табылады.

15. Мақсаттарға жету үшін Мекеме келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) мектепке дейінгі тәрбие мен білім беру, бастауыш, негізгі орта білім берудің жалпы білім беру бағдарламаларын және жалпы білім беру бағдарламалары негізінде әзірленген бейімделген (арнайы) бағдарламаларды, түзете білім беру ерекшелігін және тәрбиеленушілердің психофизикалық даму ерекшеліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып әзірленген бағдарламаларды «Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің типтік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің бұйрығына сәйкес Мекеме басшысы бекіткен және Тиісті саланың уәкілетті органымен келісілген жұмыс оқу жоспарлары мен бағдарламалары бойынша іске асыру;

2) оқушыларды үйден оқытуды дәрігерлік-консультативтік комиссия мен психологиялық – медициналық – педагогикалық консультацияның (бұдан әрі – ПМПК) ұсынымы бойынша іске асыру. Бастауыш, негізгі орта білім беру деңгейіндегі үлгілік оқу білім беру пәндері бойынша жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу. Білім алушылардың жеке мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып үйде жеке тегін оқытудың үлгілік оқу жоспарына сәйкес пәндер бойынша сағаттарды қайта бөлуге рұқсат етіледі;

3) үлгілік оқу жоспарының түзету компоненті пәндерінің мазмұнына сәйкес түзеу жұмыстарының бағдарламаларын жүзеге асыру;

4) білім алушылардың, тәрбиеленушілердің жеке тұлғасын қалыптастыруға, сондай-ақ жан-жақты мүдделері мен қабілеттерін дамытуға бағытталған тәрбие бағдарламаларын жүзеге асыру;

5) әр түрлі бағыттағы қосымша білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру, үйірме жұмыстарын ұйымдастыру;

6) Мекеменің медициналық қызметкерлерімен лицензия негізінде алғашқы (дәрігерге дейінгі) медициналық-санитарлық көмек көрсету, медициналық оңалтуды жүзеге асыру;

7) ата-аналар (заңды өкілдер) және ерекше қажеттіліктері бар балаларға инклюзивті білім беруді жүзеге асыратын жалпы білім беру ұйымдарының педагогтарына арналған отбасы, арнайы педагогика, психология сұрақтары бойынша кеңестер мен әдістемелік көмектер ұйымдастырады;

8) білім беру үрдісі жағдайында айқындалуына қарай және ПМПК қорытындысы бойынша естуі мен сөйлеуі нашар білім алушылар мен тәрбиеленушілерге арнап арнайы сыныптар мен топтарды жинақтау. Сыныптардағы (топтардағы) бала саны арнайы білім беру ұйымдарының үлгілік қағидаларына сәйкес анықталады.

16. Білім беру үрдісіне қатысушылардың құқықтары мен міндеттері (әкімшілік-басқару, педагогикалық құрам, тәрбиеленушілер, заңды өкілдер) Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы заңнамасымен реттеледі.

Оқу-тәрбие үрдісі білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагог қызметкерлердің адамгершілік қадір-қасиетін өзара құрметтеу негізінде жүзеге асырылады. Білім алушыларға, тәрбиеленушілерге қатысты зорлық-зомбылық әдістерін қолдануға жол берілмейді.

17. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді Мекемеге қабылдау ПМПК қорытындысы негізінде және ата-аналарының (заңды өкілдердің) келісімімен мемлекеттік қызмет көрсету стандартына сәйкес жүзеге асырылады. Мекемеге балалар 3 жастан бастап қабылданады.

Мекемеге нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес кохлеарлы имплантты балалар қабылданбайды.

Білім алушыларды Мекемеден шығару және басқа білім беру ұйымына ауыстыру ата-аналарының (заңды өкілдердің) келісімімен және ПМПК қорытындысы негізінде жүзеге асырылады.

18. Оқыту-тәрбие үдерісі баланы ПМПК деректері мен клиникалық зерттеуге негізделген саралай және жеке оқыту қағидаттары негізінде жүзеге асады. Балалардың сөйлеу тілінің, зейінінің, жұмысқа қабылеттілігінің ерекшеліктерін, даму динамикасын, оқушылардың білімділік деңгейін анықтау, олардың оқу материалдарын меңгеру мүмкіндігі мен ерекшеліктерін жүйелі зерттеу оқушылардың даму болашағын анықтау және түзету жұмысының құралдарын таңдау үшін жүргізіледі.

Мекемеде білім беру үрдісін ұйымдастырудың негізгі нысандары үй тапсырмаларын орындау бойынша сабақтар, жеке және топтық түзету сабақтары болып табылады.

Жеке және үй тапсырмаларын орындау сабақтарының, үйірмелердің ұйымдастырылуы күндізгі және аптаның ішінде тәрбиеленушілер үшін ұзартылған күн тобы және тәулік бойы болуын ескере отырып жасалады, басшы бекіткен кестемен анықталады және санитарлық нормаларға сәйкес балалардың оқуы, еңбегі мен демалуының негізделген үйлесімін қамтамасыз етеді.

Мекеме Қазақстан Республикасының заңнамасы шеңберінде білім алушыларды оқытудың нысандарын, құралдары мен әдістерін, ағымдағы бақылау мен оқушылардың аралық аттестаттаудың кезеңділігін дербес таңдайды.

Мекемеде білім беру және тәрбиелеу ата-аналардың (заңды өкілдерінің) келісімімен Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік және орыс тілдерінде жүзеге асады.

Мекеменің түлектеріне мемлекеттік үлгідегі білім туралы құжаттың түрлері мен нысандарына және оларды беру ережелеріне сәйкес белгіленген үлгідегі құжат беріледі.

19. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер үшін оқу жылының басталу және аяқталу уақыты, оқу жылы мен каникулдардың ұзақтығы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нормативтік-құқықтық құжаттарының негізінде анықталады. Мекеменің жұмыс режимі балалардың тәулік бойы болуын ескеріп құрылады, ауысым саны мен ұзақтығы, сабақтардың саны мен ұзақтығы, сабақтар мен ауысымдар арасындағы үзілістердің ұзақтығы санитарлық-гигиеналық нормаларға сәйкес белгіленеді. Сабақ кестесі оқу үрдісінің кестесіне және оқу жұмыс жоспарына сәйкес құрастырылады.

20. Білім алушыларға және олардың ата-аналарына (заңды өкілдеріне) Мекеменің жарғысымен, білім беру қызметін жүргізу құқығына лицензиямен, Мекеменің ішкі тәртіп ережелерімен және Мекеменің қызметін реттейтін басқа да құжаттармен танысу мүмкіндігі беріледі.

21. Заңды өкілдерінің өтініші бойынша Мекемеде тәрбиеленушілердің тұру жағдайы жүзеге асырылады. Білім алушылардың ата-аналары (заңды өкілдері) балалардың Мекемеге уақытында келуін қамтамасыз етеді және каникул кезіндегі балалардың өмірі мен қауіпсіздігіне жауапты болады.

22. Оқу кезеңінде білім алушылар мен тәрбиеленушілер «Әлеуметтік көмек көрсететін азаматтарға әлеуметтік көмек көрсетудің мөлшерін, көздерін, түрлері мен ережелерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысына сәйкес, жұмсақ жабдықтармен, құралдармен, тамақпен және медициналық көмекпен қамтамасыз етіледі.

23. Мекемеде медициналық қамтамасыз етуді штаттық медицина қызметкерлері жүзеге асырады, олар әкімшілікпен бірлесіп тәрбиеленушілердің денсаулығын сақтауға жауап береді. Олардың психофизикалық жағдайының нығаюын, диспансерленуін, профилактикалық іс-шаралардың жүргізілуін қадағалайды, санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы режимнің сақталуын, дене тәрбиесі мен шынығуды, тамақтануды, сонымен қатар диеталық тамақтандыруды бақылайды.

24. Мекемеге Жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасауға тыйым салынады.

25. Қазақстан Республикасының заңдарымен немесе құрылтай құжаттарымен айқын түрде шектелген немесе басшының жарғылық құзыретін бұза отырып жасалған мәміле, Мекеме қызметінің мақсаттарына қайшы жасалған мәміле Тиісті саланың уәкілетті органының, Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның, Жергілікті атқарушы органның не прокурордың талабы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4-тарау. Мекемені басқару

26. Мекемені жалпы басқаруды Тиісті саланың уәкілетті органы жүзеге асырады.

27. Тиісті саланың уәкілетті органы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте келесі функцияларды жүзеге асырады:

- 1) Мекеменің Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар енгізуді келіседі;
- 2) Мекеменің қаржыландыру жоспарын бекітеді;
- 3) Мекеме мүлкінің сақталуына бақылауды жүзеге асырады;
- 4) Мекеменің басқару органдарының құрылымын, құрылу тәртібі мен өкілеттік мерзімін, Мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін анықтайды;
- 5) Мекеме басшысының құқықтарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздерін айқындайды;
- 6) Мекеменің құрылымы мен шекті штат санын бекітеді;
- 7) Мекеме басшысының ұсынымы бойынша оның орынбасарын (орынбасарларын) лауазымға тағайындайды және лауазымынан босатады;
- 8) жылдық қаржылық есептілікті бекітеді;
- 9) Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органға Мекемеге берілген мүлікті алып қоюға немесе қайта бөлуге жазбаша келісімін береді;
- 10) осы жарғының және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

28. Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте келесі функцияларды жүзеге асырады:

- 1) Мекемеге мүлікті бекітіп береді;
- 2) Мекеме Жарғысын, оған өзгертулер мен толықтырулар енгізуді бекітеді;
- 3) Тиісті саланың уәкілетті органының келісімімен Мекемеге бекітілген мүлікті алуды немесе оны басқа мемлекеттік заңды тұлғаларға қайта таратуды жүзеге асырады;
- 4) осы Жарғының және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

29. Мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Тиісті саланың уәкілетті органымен қызметке тағайындалады және қызметінен босатылады.

30. Басшы Мекеме жұмысын ұйымдастырады және басқарады, Тиісті саланың уәкілетті органына тікелей бағынады (Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда) және Мекемеге жүктелген міндеттер оның өз қызметтерінің жүзеге асырылуына жеке жауапты.

31. Мекеме басшысы дара басшылық қағидаты бойынша әрекет етеді және Мекеме қызметінің барлық мәселелерін Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

32. Мекеме басшысының Мекемемен жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекеті еңбек міндеттемелерін бұзу болып табылып, тәртіптік және материалдық жауапкершілікке әкеледі.

33. Мекеме қызметін жүзеге асыру барысында Мекеме басшысы Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген тәртіпте:

- 1) Мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;
- 2) мемлекеттік органдарда, басқа да ұйымдарда Мекеменің мүддесін білдіреді;
- 3) келісім-шарттар жасайды;
- 4) сенімхаттар береді;
- 5) Мекеменің іс-сапарларға, тағылымдамаға, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін жоғарылатудың өзге де түрлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;
- 6) банкте есеп-шоттар ашады;
- 7) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;
- 8) Тиісті саланың уәкілетті органы тағайындайтын қызметкерлерден басқа, Мекеме қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және жұмыстан босатады;
- 9) Тиісті саланың уәкілетті органымен келісе отырып орынбасарлары мен бухгалтерді лауазымға тағайындайды және лауазымынан босатады;

10) Мекеме қызметкерлеріне Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көтермелеу және жазалау шараларын қолданады;

11) өз орынбасарының (орынбасарларының) және Мекеменің басқа да басшы қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттіктер аясын айқындайды;

12) оған Қазақстан Республикасы заңнамасымен, осы Жарғымен және Тиісті саланың уәкілетті органымен, Жергілікті атқарушы органмен жүктелген басқа да функцияларды жүзеге асырады.

34. Мекеменің алқалық басқару нысаны педагогикалық кеңес қызметі мен қамқоршылық кеңес жұмысын ұйымдастырудың үлгілік ережелеріне сәйкес Педагогикалық кеңес, Қамқоршылық кеңес болып табылады.

5-тарау. Мекеме мүлкінің құрылу тәртібі

35. Мекеме мүлкінің құнын оның теңгерімінде айқындалатын заңды тұлғаның активтері құрайды. Мекеменің мүлкі мыналар:

1) оған меншік иесі берген мүлік;

2) өз қызметі барысында сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда);

3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаржы көздері есебінен құрылады.

36. Мекеме бекітілген мүлікті және оған смета бойынша бөлінген қаражат есебінен алынған мүлікті дербес иеліктен шығаруға немесе оған өзгеше тәсілмен иелік етуге құқығы жоқ.

37. Егер қосымша қаржыландыру көзі Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленбеген болса, Мекеме қызметін қаржыландыру облыстық бюджеттен Тиісті саланың уәкілетті органы арқылы жүзеге асырылады.

38. Мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес есептілік ұсынады.

39. Мекеменің қаржылық-шаруашылық қызметін тексеруді және оған ревизия жасауды Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен Тиісті саланың уәкілетті органы, Жергілікті атқарушы орган жүзеге асырады.

6-тарау. Мекемедегі жұмыс тәртібі

40. Мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібінің ережелерімен белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

7-тарау. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

41. Мекеменің құрылтай құжаттарына өзгертулер мен толықтырулар енгізу Жергілікті атқарушы органның немесе Мемлекеттік мүлік жөніндегі

уәкілетті органның шешімі бойынша жүргізіледі және «Занды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес аймақтық тіркеу органдарында мемлекеттік тіркеу тәртібінен өтеді.

8-тарау. Мекемені қайта ұйымдастыру және тарату шарттары

42. Мекемені қайта ұйымдастыру және тарату Жергілікті атқарушы органның шешімімен жүргізіледі.

43. Мекеме заңнамалық актілермен қарастырылған басқа да негіздер бойынша таратылуы мүмкін.

44. Мекемені қайта ұйымдастыруды және таратуды Тиісті саланың уәкілетті органы жүзеге асырады.

45. Кредит берушілердің талаптарын қанағаттандырғаннан кейін таратылған Мекеменің қалған мүлкін Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган қайта бөледі.

46. Таратылған Мекеменің ақшасы, осы заңды тұлғаның мүлкін өткізу нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, кредит берушілердің талаптары қанағаттандырылғаннан кейін, тиісті бюджет кірісінің есебіне аударылады.

9-тарау. Мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

47. Мекемеде еншілес бөлімшелер мен өкілеттіліктері жоқ.

Шығыс Қазақстан облысы
білім басқармасының
«№ 5 арнайы мектеп-интернаты» КММ
директоры

С. Валиулина

Келісілді:
«Шығыс Қазақстан облысының
білім басқармасы» ММ
басшысы

С. Жумадилова